

FINTICKÁ MOZAIKA

December 2015

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE:

V týchto dňoch Vám bude spolu s touto Mozaikou doručený harmonogram vývozu komunálneho a separovaného odpadu pre rok 2016.

Obecný úrad oznamuje občanom obce, že daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad na rok 2016 bude možné zaplatiť po 1.2.2016/11,00 Eur za osobu. Daň z nehnuteľnosti je v rovnakej výške ako minulý rok. Daň za psa je potrebné uhradiť do 31.1.2016 v čiastke 8,00 Eur.

Neplatičom dane z nehnuteľnosti a poplatkov za odpad oznamujeme, že môžu svoje pozdĺžnosti zaplatiť do konca roka 2015, ak tak neurobia bude zverejnený zoznam neplatičov a veľmi neradi by sme pristúpili k vymáhaniu nedoplatkov exekúciou.

Príhovor k novému roku 2016

Vážení spoluobčania,

vždy keď stojíme na prahu nového roka, mnohí z nás to vnímajú ako kúzelný okamih nového začiatku. Obzrieme sa späť a hodnotíme, aký bol ten uplynulý rok, čo z našich snov a plánov sa podarilo uskutočniť, aké zmeny sa udiali a akým smerom sme kráčali. Práve prelom rokov je príležitosťou na mnohé rozhodnutia, ktoré sme možno odkladali, alebo sme nemali odvahu ich realizovať.

Nebudem v tejto chvíli spomínať všetko, čo sa za uplynulý rok v našej obci podarilo či nepodarilo uskutočniť. Iste ste v priebehu roka sami sledovali zmeny, ktorými sa snažíme našu obec skrásť a robiť lepším miestom pre život. Dnešné Fintice sú modernou dedinou, ktorá ťaží zo svojej polohy v susedstve krajského mesta, čo je predpokladom rozvíjajúcej sa obce s narastajúcim počtom obyvateľov. Obec v súčasnosti má 1976 obyvateľov, nárast za posledné roky je 25%. Čo by som však rada vyzdvihla je postupná zmena vo Vašom vnímaní, cítiť tu už aj pocit hrdosti navonok, že sme obyvatelia práve tejto obce a tiež v prístupe k veciam verejným. Stráca sa apatia k obecným veciam a niektoré z nich sa zrealizovali aj vďaka vašej podpore, nápadom a aktivitám. Som nesmierne rada, že ľudia sa dávajú dokopy, vznikajú tu zaujímavé spolky, vznikol ženský spolok FINCIČANKI, kreuje sa mužská ľudová spevácka skupina ČOMOVARE, prejavuje sa záujem o akcie v obci, o obec a o dianie v nej.

Naše zámery sa sčasti naplnili a to podľa finančných možností obce. Podarilo sa nám zrekonštruovať sýpku a jej okolie, postupne budujeme javisko. Pre našich seniorov sme zrekonštruovali príslušné časti kaštieľa a po 1.1.2016 otvoríme denný stacionár. Pokračovali sme vo výstavbe a rekonštrukcii chodníkov a miestnych komunikácií. Začali sme s výstavbou verejného osvetlenia v časti Tormáše -Fisky. Nast'ahovali sa nám tam už aj prví občania /Jabloňová ulica/, ktorým želáme príjemné bývanie. Chýba nám tam infraštruktúra, nemôžeme však ostať stáť a čakať, že sa veci budú diať sami, bez nášho pričinenia. Naše očakávania a pasívny postoj sú častou príčinou sklamaní, avšak aj my sami, vlastnou zodpovednosťou a vlastným pričinením môžeme prispieť k naplneniu cieľov a želaní. Nielen ja, či poslanci, ale každý jeden z vás ovplyvňuje život v našej obci. Žíme teda tak, aby sme sa cítili dobre, aby sme cítili vzájomnú lásku a priateľstvo, vzájomnú oporu v ťažkých chvíľach a znásobenú radosť v prítomnosti druhého. To je najdôležitejšie.

Na prahu nového roka vám želim zdravie, šťastie, úspechy v pracovnom aj osobnom živote, aby ste našli silu a odhodlanie uskutočniť sny, po ktorých ste vždy túžili, pretože šťastie je aj o tom.

Mgr. Terézia Gmitrová, starostka

Ako vo Finticiach zazvonil *Zazračni dzvonček*

Kniha *Zazračni dzvonček* uchováva 5 nevšedných ľudových rozprávok z Fintíc, ktoré v 50. rokoch minulého storočia zozbieral od fintických rozprávačov Jozef Kolarčík-Fintický, etnograf a nadšený propagátor ľudovej kultúry. A prečo sa vlastne fintický *Zazračni dzvonček* „rozozvučal“? Táto kniha je totiž výnimočná a neobyčajná z viacerých dôvodov.

Ponajprv, rozprávačmi týchto príbehov boli obyvatelia Fintíc, jednoduchí ľudia, ktorí však vedeli rozprávať neopakovateľné príbehy. Vďaka ich rozprávačskému umeniu sa dnes môžeme začítať do príbehov šikovného kohútika, ktorý prešiel cez rozum všetkým a svojej chudobnej a skromnej gazdinej priniesol nevídané bohatstvo. Či spoznať príbeh driečného a statočného *bojtara* Janka, ktorý s pomocou *zazračného dzvončeka* a tajomného *džadka* dokázal upásť desaťtisíc kráv.

Starodavne rozprávki s Fincic, ako znie podtitul tejto knihy, sú vzácne aj preto, že popri univerzálnych motívoch, ktoré nájdeme v literárnej tradícii iných národov, do nich rozprávači dokázali vniesť aj čosi výsostne fintické. Miesta ako *Magľec*, *Močidla*, *Zahumňa* či *Ostra skalka*, rod *Sadkovich* alebo *Marcinova kobula* dodávajú rozprávkam jedinečný fintický kolorit a originalitu.

Rozprávky v knihe *Zazračni dzvonček* sa však vyznačujú ešte jednou osobitosťou: boli vyrozprávané šarištine, a tak sa v nich uchovávajú mnohé, takmer už zabudnuté šarišské slová. Ich význam v knihe vysvetľuje *Malutki slovník pre vekšie porozumeňe*. Veď kto z nás si ešte pamätá, aké kone boli *šargi*, čo by sme dostali, keby nám dali *vakarečku* a čo znamenalo *bojtarčic*?!

Starodavne rozprávki s Fincic sú navyše nádherne ilustrované, a to folklórne ladenými textilnými kolážami Aleny Daňkovej, ktoré dotvárajú čaro knihy.

Rozprávkovú knihu *Zazračni dzvonček* sme čitateľom prvýkrát predstavili dňa 6. 12. 2015 na slávnostnom otvorení historickej budovy sýpky vo Finticiach. Symbolicky sme knihu oživilí živou vodou z fintického chotára, zo studničky zvanej Tancuľka. Podľa legendy každý, kto sa napije z tejto studničky, musí tancovať, lebo počuje hrať; my takisto dúfame, že po tejto vode sa roztancuje, prebudí aj náš *Zazračni dzvonček*. Symbolickými krstnými rodičmi sa stali pani starostka, Terézia Gmitrová, a agilný organizátor kultúrnych aktivít vo Finticiach, Gabriel Trusa.

Druhý krát sa kniha predstavila čitateľom 17. 12. 2016 v prešovskej Galérii v Caraffovej väznici. Na tomto podujatí odznela – podobne ako pri prvej prezentácii knihy – dramatizácia rozprávky *Čto mudri – ňeglupi*. Okrem toho podujatie oživilí ľudové piesne z prostredia Fintíc v podaní Sary a Kristiána Frimmerovcov a v sprievode akordeónu, na ktorom hral Tomáš Jakubčín. Predvianočnú atmosféru dobroprajnosti a vzájomnej ľudskej blízkosti, ktorú sme sa snažili preniesť z Fintíc aj do Prešova, dotvoril bohato prestretý stôl pre návštevníkov, ktorí si pochutili na domácich kysnutých koláčoch šikovných fintických gazdiniek, pani Anny Grešovej a pani Márie Trusovej.

Veríme, že aj takýmito podujatiami ukazujeme, že Fintice majú nielen bohaté kultúrne a ľudové tradície, ale aj obyvateľov, ktorým na ich zachovaní a rozvoji záleží, a ktorí sú na svoje korene či domov hrdí!

PhDr. Miroslava Gavurová PhD.

Zazračni dzvonček. Starodavne rozprávki s Fincic

Zozbieral: Jozef Kolarčík-Fintický

Editorka: Miroslava Gavurová

Ilustrovala: Alena Daňková

Vydalo FACE – Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania, Fintice 2015

Tlač: EUROSOSPRINT, s. r. o.

**ARISTOKRATICKÁ NÁVŠTEVA Z MONTREALU VO FINTICIACH*

V piatok 4. septembra poctila Fintice svojou návštevou dcéra grófkya Márie Johannya von Hahn Sennyey, poslednej majiteľky fintického kaštieľa Antoinette MacCallum so svojim manželom Jasonom. Hosti, ktorí pricestovali z Kanady oficiálne privítala starostka obce Terézia Gmitrová a Samuel Bruss v zastúpení vlastivedného múzea v Hanušovciach. Fintice navštívili už po druhýkrát, takmer po pätnástich rokoch. Ako prezradili, vo Finticiach sa cítia ako doma. Zvlášť sa zaujímali o rodinnú históriu, ktorú dobre poznali z rozprávania svojich rodičov. Starostka obce ich oboznámila s celkovým stavom kultúrnej pamiatky. Hostia nazreli do všetkých kútov objektu, povaly, pivníc a pospomínali na rodinné príhody. Počas návštevy si prezreli miestny kostol a spomínali pri hrobch svojich predkov v rodinnej krypte fintického kostola. Mimoriadne sa zaujímali o projekt rekonštrukcie sýpky a severného krídla kaštieľa a vyslovili veľkú spokojnosť nad vykonanými a prebiehajúcimi prácami v objektoch, Obaja sa zhodli, že v porovnaní s obdobím z pred pätnástich rokov vidia veľké pozitívne zmeny a želajú Finticiam takéto napredovanie do budúcnosti. Po takmer sedem hodinovej návšteve odchádzali s veľmi dobrými dojmami s priáním vrátiť sa do Fintíc aj s ostatnými členmi rodiny, ktorým Fintice sa ešte stále nepodarilo vidieť. Pri tejto príležitosti starostka obce odovzdala hostom upomienkové a reprezentačné dary. Celú túto akciu koordinoval a prekladal Gabriel Trusa.

** STRETNUTIE ZÁSTUPCOV ZAHRANIČNÝCH MIEST VO FINTICIACH*

Starostka obce 27.septembra privítala vo Finticiach 65 člennú skupinu zahraničných a slovenských primátorov miest a starostov obcí, ktorí zavíšili niekoľkodňové pracovné stretnutie na Slovensku. Zástupcovia miest Veľkého Šariša, mestečka Grybow v Poľsku, mesta Nyirtelék v Maďarsku a ukrajinského mesta Rakoshino spolu so starostkou obce Fintice sa stretli ohľadom potencionálnej cezhraničnej spolupráce. Výsledkom tohto stretnutia by mali byť reálne projekty zamerané na skvalitňovanie života občanov v mestečkách spojených v tomto partnerstve. O spoluprácu s Finticami sa zvlášť zaujímal Jozsef Szakacs primátor maďarského mesta Nyirtelék, ktoré je osobitne spojené s Finticami cez rodinu Dessewffy. Toto prepojenie osobne potvrdili spomienkovými vencami s dvojjazyčnými nadpismi na stuhách v tomto znení "Rodina Dessewffy ktorá nás spája". Následne tieto vence boli uložené pri hrobch členov rodiny v krypte miestneho kostola. Hostia boli oboznámení s celkovým stavom obce Fintice a históriou obce. Prezreli si kostol, kaštieľ a projekt obnovy sýpky. Stretnutie ukončili obedom vo Finticiach, ktorý svojim spevom spríjemnili členky spolku Fintičanki.

Mgr. Gabriel Trusa

VIETE, ...?

Čo je Miestna akčná skupina?

Miestna akčná skupina v skratke MAS-ka, predstavuje verejno-súkromné partnerstvá, v ktorých majú svoje zastúpenia miestne komunity, podnikatelia, verejná správa, poľnohospodárske a lesnícke subjekty, mladí ľudia, ženy a iní dôležití aktéri na miestnej úrovni. Hlavnou myšlienkou je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu územia.

Miestna akčná skupina STRÁŽE predstavuje verejno- súkromné partnerstvo na katastrálne prepojenom území. Združuje obce z okresu Prešov / Fintice, Geraltov, Gregorovce, Malý Slivník, Medzany, Mošurov, Veľký Slivník, Veľký Šariš, Terňa, Záhradné/. Za súkromný sektor našu obec zastupuje /Občianske združenie PRE ŠKOLU, Kriško, s.r.o. Obec Fintice je ešte raz zastúpená prostredníctvom SOMS-u Stráže /Spolok obcí Mikroregiónu Stráže/ so sídlom vo Finticiach.

Ciele MAS STRÁŽE:

- vytvoriť moderné územie so zreteľom na zachovanie ľudových tradícií, zvyklosti a znovu oživenie poľnohospodárstva,
- vytvoriť podmienky pre mladých ľudí, aby zostali na území MAS STRÁŽE,
- vybudovať na území podmienky na trávenie voľného času a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, pre miestnych obyvateľov a návštevníkov obce.

OZNAMY - KULTÚRA - ŠPORT

„*Stavanie mája*“ Oslavy stavania mája spojené s veselnicou, obnova tradícií a zvyklosti spred 100 rokov.

„*Finta v kotlíku*“ - 4. ročník, Ďakujeme súťažiacim, sponzorom cien do tomboly, účinkujúcim a kupujúcim jedál a lístkov do tomboly . Výťažok z akcie vo výške 1000,00 EUR bol odovzdaný materským školám v obci na materiálne prilepšenie.

„*Koncert Kandráčovcov*“ ....Ľ. Romčo,

„*Slovak jumping academy*“ - 7. ročník súťaže koní v parkúre.

„*Úcta k starším*“ slávnosť a posedenie so staršími občanmi Fintíc.

„*Oslavy MDD*“ oslava v spolupráci s rodičmi **Deti rodičom - rodičia detom**

„*Finta FuLiga*“ Futbalový turnaj 6-tich mužstiev na multifunkčnom ihrisku, víťazom sa stalo mužstvo JBMNT-eam.

„*Otvorenie sýpky*“ spojené s krstom knihy ZAZRAČNI DZVONČEK

„*Domáca zabíjačka*“ - nultý resp. 1. ročník ochutnávky zabíjačkových špecialít.

„*Vianočná akadémia*“ deti materských škôlok a ZŠ pripravili vystúpenie pre rodičov

„*Jasličková slávnosť*“ na nádvorí kaštieľa

„*Pod'akovanie*“ tiež patrí funkcionárom, trénerom futbalového oddielu OŠK Fintice a dobrovoľného hasičského zboru Fintice za zabezpečenie chodu klubov, športové vyžitie mládeže a reprezentáciu obce navonok v súťažiach.

Aktivity ZŠ s MŠ nájdete na webovej stránke školy www.zsfintice.edupage.org.

- Cintorín - na základe podnetov občanov, aby sme vykonávali prepravnú službu mŕtveho medzi domom smútku a pohrebiskom, rozhodli sme sa pre výkon tejto služby na základe požiadavky rodiny zosnulého.
- V decembri 2015 nám bol doručený protipovodňový balíček z Ministerstva vnútra SR na prevenciu ako aj ochranu pred povodňami / obsahuje kalové čerpadlo, generátor elektrickej energie, prenosné osvetlenie, povodňové bariéry, elektrické kalové čerpadlo, plávajúce čerpadlo a set náradia/.

• Školské prázdniny:

Vianočné: 23.12.2015-10.1.2016

Veľkonočné: 24.3.-29.3.2016

Polročné: 1.2.2016

Letné: 1.7.- 2.9.2016

Jarné: 15.2.-19.2.2016

Testovanie 9-2016 sa uskutoční 6.apríla 2016(streda).

Zápis do 1. ročníka bude 6. apríla 2016 v čase od 15,00 – 18,00 hod.

ŠTATISTIKA 2015

narodení	17 detí
zomrelí	21 občanov
prihlásení k trvalému pobytu	51 občanov
odhlásení z trvalého pobytu	16 občanov
počet sobášov	20 sobášov

Narodili sa:

Viliam Miško, Klaudia Gmitrová, Matúš Borsuk, Filip Borsuk, Michal Lapoš, Filip Hudák, Evi Lauren Kilk, Alex Hajtol, Jakub Sabol, Barbora Tomčíková, Kamil Sabol, Adam Gajdarik, Klára Mária Marcinová, Alžbeta Gočová, Lea Hogerová, Jakub Štok, Martin Gogol,

Spoločné „ÁNO“:

Dominik Timčák a Andrea Šimková	Martin Dubovský a Erika Grešová
Mikuláš Kačala a Ivana Drechslerová	Dominik Kušnir a Diana Kamanová
Lukáš Hvizdoš a Mgr. Natália Gabzdilová	Peter Kollár a Ing. Lucia Zsompáková
Vladimír Medveď a Ivana Potocká	Radovan Varga a Kamila Smolková
Michal Čižmarik a Lucia Baranová	Lubomír Pavlík a Ing. Zuzana Žilková
Michal Šmigalla a Nikola Šimková	Luboš Romčo a Katarína Stahovcová
Ing. Stanislav Vavrek a Bc. Zuzana Hudáková	Pavol Delej a Daniela Vargová
Tomáš Kočiš a Barbora Demjaničová	Patrik Regec a Júlia Palšová
Štefan Novický a Ivana Nemcová	Richard Olejár a Michaela Vojteková
Tomáš Olexa a Adriána Ferencová.	Jaroslav Kolcun a Tatiana Grušková

Opustili nás:

Allžbeta Kivaderová, AnnaMária Nemergutová, Anna Krajňáková, Mária Gmitrová, Marek Giba, Jozef Horosčák, Jozef Andraščík Adrián Urban, Verona Tuhrinová, Ľudmila Zakarovská, Cyril Lejko, Anna Gmitrová, Mária Potocká, Anna Pribulová, Katarína Bochnáková, Viliam Kaleta, František Kušnir, Ladislav Piskura, Marta Dzivá, Jozef Tarasovič, Mária Lapošová.

Vydal Obecný úrad Fintice, Grófske nádvorie 210/1, Tel: 051/7481010, email.: oufintice@hotmail.com